

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BOLU İL ÖZEL İDARESİ

2016 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2017

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	16
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	17
8.	EKLER.....	36

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: 2016 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	1
Tablo 2: 2016 Yılı Ödenekler Tablosu	2
Tablo 3: 2016 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu	2
Tablo 4: Tahsisli Taşınmazlar Tablosu	10
Tablo 5: Devreden Ödenek Karşılığı Eksik Nakit Tablosu	20
Tablo 6: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Yapılan Aktarmalar Tablosu	24
Tablo 7: Ödenen Depozito Ve Teminatlar Tablosu	28

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı

Bolu İl Özel İdaresi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer alan kamu idarelerinden birisi olup, faaliyetlerini 2016 yılı bütçesi ile verilen ödenekler ve ilgili kanunlarla merkezi idareden aktarılan diğer kaynaklarla yürütmektedir.

Bu kapsamda Bolu İl Özel İdaresinin 2016 yılı bütçesiyle 42.810.000,00 TL gelir ve ödenek öngörülmüş olup, 35.575.279,74 TL 2015 yılından devreden ödenek, Merkezi İdare Bütçesinden kullanım amacı belirlenmiş yatırımlar için aktarılan toplam 61.951.862,5 TL ödenek, ek bütçe ile verilen 5.160,00 TL ek ödenek ile birlikte yılı ödenekleri 145.497.742,25 TL'ye ulaşmıştır.

Bolu İl Özel İdaresinin sunulan mali tablolarına göre 2016 yılı Gelir ve Gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2016 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Gelir Türü	Tahmini	Gerçekleşen
Vergi Gelirleri	250.000,00	681.432,78
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.522.000,00	3.845.083,06
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Diğer Gelirler (Tahsisli)	0,00	62.041.544,57
Diğer Gelirler	38.545.000,00	41.441.741,19
Diğer Miktar Değişim Gelirleri	0,00	147,00
TOPLAM Genel Gelir	42.810.600,00	108.009.679,21

Tablo 2: 2016 Yılı Ödenekler Tablosu

Bütçe ile Verilen Ödenek	Önceki Yılda Devreden Ödenekler	Merkezi İdareden Aktarılan Ödenekler	Ek Ödenek	Net Bütçe Ödeneği Toplamı	Bütçe Gideri Toplamı	Sonraki Yıla Devreden Ödenek
42.810.600,00	35.575.279,74	61.951.862,51	5.160,00	145.497.742,25	93.979.499,82	46.390.123,99

Merkezi yönetim kapsamındaki idareler tarafından ödenek gönderilmek suretiyle bir takım hizmetlerin il özel idareleri eliyle gerçekleştirilmesi 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6'ncı maddesine eklenen ek fıkra ile mümkün kılınmıştır. Bu fıkra hükmünce aktarılan ödenekler nedeniyle öngörülen bütçe büyüklüğü ile gerçekleşen bütçe büyüklükleri arasında çok büyük farklılıklar oluşmaktadır. Bütçe hazırlık aşamasında merkezi yönetim kapsamındaki idarelerden yatırım projeleri karşılığında ne kadar ödenek gönderileceği bilinmediğinden bütçe rakamları gerçekçi olmamaktadır. Aktarma yoluyla gelen nakit gelir ve ödenek kaydedilmek suretiyle bütçeleştirilmektedir. Dolayısıyla il özel idarelerinin yılı bütçeleriyle öngörülen rakamlarla bütçe gerçekleştirmeleri arasında fark bulunmaktadır.

Tablo 3: 2016 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Gider Türü	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gider
Personel Giderleri	6.527.000,00	33.405.007,45
Sosyal Güv. Kurumlarına Devlet Prim Gideri	830.500,00	844.811,09
Mal ve Hizmet Alım Gideri	13.982.731,00	19.156.219,40
Faiz Giderleri	0,00	0,00
Cari Transferler	7.546.705,00	5.898.672,52
Sermaye Giderleri	10.999.001,00	33.689.578,36
Sermaye Transferi	781.562,00	985.211,00
Yedek Ödenekler	2.143.101,00	0,00
TOPLAM	42.810.600,00	93.979.499,82

Kurumun 2016 yılı Faaliyet Gideri 143.544.036,23 TL, Faaliyet Geliri 178.416.970,85 TL olup, Gelir Fazlası 34.872.934,62 TL olarak gerçekleşmiştir.

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Bolu İl Özel İdaresi mali işlemlerini 5018 sayılı Kanunla belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Söz konusu 49'uncu maddenin son fıkrasında ise muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenlemenin mahalli idareler için İçişleri Bakanlığınca yapılacağı hükmü getirilmiştir. Bu kapsamda il özel idarelerince de uygulanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çıkarılmıştır.

Bolu İl Özel İdaresinde mali işlemlerle ilgili muhasebe kayıtları Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde İçişleri Bakanlığının sunduğu e-İçişleri otomasyon sistemi üzerinden yürütülmekte olup, mali nitelikteki hesap ve işlemleri Mali Hizmetler Müdürlüğüne gerçekleştirilmektedir.

2016 yılı denetimi kapsamında Bolu İl Özel İdaresi tarafından “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan

- Bilanço
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu
- Taşınır Kesin Hesap Cetveli
- Taşınır Hesabı İcmal Cetveli

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Bolu İl Özel İdaresinin Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazların Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik Hükümlerine Göre Yapılması Gereken Envanter ve Değerleme İşlemlerinin Tamamlanmaması ve İlgili Hesaplara Kaydının Yapılmaması Nedeniyle Mali Tablolarda Taşınmazlarla İlgili Hesapların Doğru Bilgi Sunamaması

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslarla ilgili olarak 13.09.2006 tarih ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır. 01.01.2006 tarihinden itibaren geçerli olan bu yönetmelik 02.10.2006 tarih ve 26307 nolu Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ancak 2006 yılından 2014 yılına kadar geçen sürede yönetmelikte öngörülen kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan taşınmazların miktar ve cins olarak kayıt altına alınması ile ilgili işlemler tamamlanamamıştır. Ayrıca kayıt altına alınan taşınmazların sadece bir kısmı ilgili varlık hesaplarında kayıt altına alındığından kamu idareleri mali tablolarının taşınmazlar hakkında tam ve doğru bilgi sunması da sağlanamamıştır.

Bu durum nedeniyle Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin bazı maddeleri 03.06.2014 tarih 2014/6455 sayılı BKK ile değiştirilmiştir.

Buna göre Yönetmeliğin değişik 5'inci maddesinin birinci fıkrasında; *“taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.”* hükmü getirilmiştir.

Yine söz konusu 5'inci maddeye getirilen ek ikinci fıkrada da kayıt işlemlerinde esas alınacak değerlendirme kriterleri belirlenmiştir. Buna göre tapuda kayıtlı taşınmazlardan maliyeti belirli olanların maliyet bedeli, maliyet bedeli belirlenemeyenlerin rayiç değeri, bu iki değeri belli olmayanlar ile fıkrada sayılan diğer taşınmazların ise iz bedeli üzerinden kayıtlara alınması gerekmektedir.

Taşınmaz kayıtları bu şekilde yapıldıktan sonra bu kayıtlar muhasebe birimlerine gönderilerek ilgili varlık hesaplarına kaydedilmesi sağlanacaktır. Nitekim Mahalli İdareler

Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 187nci maddesinde maddi duran varlıkların hesaba alınması ile ilgili işlemler ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Kamu idarelerince taşınmazların envanterinin yapılmasına tüm taşınmazların tespiti ile başlanması gerekmektedir. Ancak taşınmazın tapudaki kayıtları ile mevcut kullanım şeklinde farklılıklar olabilmektedir. Örneğin tapuda arsa olarak kayıtlı bir taşınmazın üzerine okul inşa edildiği halde kayıtlara bu durum yansımamış olabilmektedir. Tapu kayıtları ile mevcut kullanım şekillerinin uyumlu hale getirilmesi işlemi cins tashihi olarak nitelendirilmekte olup, bu işlem kamu idarelerinin başvurusu üzerine tapu idarelerince gerçekleştirilmektedir. Ancak burada imar ve iskân izni ile ilgili sorunların yanı sıra ciddi bir harç bedeli ödenmesi durumu ortaya çıkmaktadır. Harç bedeli ödenmesi konusunda kamuya bu kapsamda bir muafiyet sağlanmadığı için de bu zorunluluklar yerine getirilememektedir.

Bu konudaki sorunun çözülebilmesi için yönetmeliğin “Cins Tashihlerinin Yapılması” başlıklı 10. maddesinin 1’inci fıkrasında aynen “*Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır.*” hükmü getirilmiştir. Bu hükümle cins tashihi işlemleri tapu kayıtlarından bağımsız hale getirilmiş ve taşınmazların kamu idarelerince mevcut kullanım şekliyle kaydının yapılarak mali tablolarda gösterilmesine öncelik verilmiştir. Böylece kamu idarelerinin tapu kayıtları bakımından cins tashihi ile ilgili işlemleri daha sonra yapmalarına olanak sağlanmıştır.

Kamu taşınmazlarının kayda alınmasıyla ilgili kriterler bu şekilde olmakla birlikte yönetmelik değişikliğinin yürürlüğe girdiği 19.06.2014 ile tüm işlemlerin yerine getirilmesi için tanınan süre olan 31.12.2016 tarihine kadar olan geçiş sürecinde de idarelere yapılması gereken bazı görevler verilmiştir.

Buna göre söz konusu Yönetmeliğin “Mevcut Taşınmazların Kaydına İlişkin İşlemler” başlıklı Geçici 1’inci maddesi ile mevcut taşınmazların kaydında esas alınacak değerlerle ilgili geçici düzenlemeler yapılmıştır. Yapılan düzenlemede;

“(1) Yönetmeliğin 5’inci maddesinin ikinci fıkrasına göre maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gereken taşınmazlar bu değerler üzerinden kayıtlara alınıncaya kadar emlak vergi değerleri üzerinden ve aşağıdaki şekilde kayıtlara alınır:

a) Taşınmazların fiili envanteri emlak vergi değerleri üzerinden kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince, mevcut kullanım şekilleri esas alınarak en geç 30/09/2014 tarihine kadar tamamlanır ve bu Yönetmelik ekinde yer alan formlara ve icmal cetvellerine kaydedilir.

b) Fiili envanteri yapılan taşınmazlara ait bilgiler muhasebe kayıtları yapılmak üzere ilgili muhasebe birimlerine verilir. Muhasebe birimleri, kayıtlı taşınmazları ilgili hesaplardan 01/10/2014 tarihi itibarıyla çıkarır ve aynı tarihte fiili envanter bilgileri üzerinden muhasebe kayıtlarını yapar.

(2)Yönetmeliğin 5'inci maddesine göre yapılması gereken işlemler 31/12/2016 tarihine kadar tamamlanır.” denilmektedir.

Düzenleme ile ilgili ayrıntılı açıklamaya Muhasebat Genel Müdürlüğünün 25.07.2014 ve 16.09.2014 tarihinde yayınlanan Taşınmaz Envanteri konulu genel yazılarında yer verilse de birçok kamu idaresi tarafından 01.10.2014 tarihi itibarıyla yapılması gereken işlemler yapılamamıştır.

Sonuçta kamu idarelerince 31.12.2016 tarihine kadar tüm taşınmazların tespiti, mevcut kullanım şekliyle kayda alınması, maliyet, rayiç ya da iz bedellerinin tespiti ile muhasebe birimlerince ilgili varlık hesaplarına kayıt ve güncelleme işlemlerinin tamamlanması gerekmekte iken 17.03.2017 tarih ve 30010 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 06.02.2017 tarih ve 2017/9854 nolu Bakanlar Kurulu Kararı ile mezkûr yönetmeliğin geçici 1'inci maddesinin 2'inci fıkrasında yer alan 31.12.2016 ibaresi 31.12.2017 şeklinde değiştirilmiş ve 01.01.2017 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu madde metni “(2) Yönetmeliğin 5nci maddesine göre yapılması gereken işlemler 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanır.” şeklinde olup, ek süre yönetmeliğin sadece 5'inci maddesinde yer alan taşınmazların değer tespiti ile ilgili işlemler için verildiğinden taşınmazların mevcut kullanım şekliyle kayda alınması ve varlık hesaplarına kaydedilmesinin tamamlanmış olması gerekmektedir.

Yukarıda açıklanan Yönetmelik hükümleri uyarınca Bolu İl Özel idaresinde taşınmaz kayıtlarıyla ilgili olarak e-içişleri taşınmaz modülüne kayıt yapıldığı ancak parasal değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarının henüz girilmediği, envanter çalışmalarının devam ettiği tespit edilmiştir.

Bu tespitler ışığında Bolu İl Özel İdaresine ait taşınmazların envanterinin tamamlanmadığı, mevcut kullanım şekli ile ilgili cetvellere kaydının ve ilgili varlık ilgili varlık hesaplarında gösterilmesinin sağlanmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda kamu idaresinin 2016 yılı kesin mizan ve bilançosunda yer alan 250-Arazi ve Arsalar Hesabı, 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252-Binalar Hesabı, 257- Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve 500- Net Değer Hesabında yer alan tutarlarla ilgili hatalı durum devam etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bolu İl Özel İdaresine ait taşınmaz envanterinin e-icisleri taşınmaz modülüne kaydı yapılmış olup muhasebeleştirme işlemi sistem üzerinden yapılmaktadır. Mevcut kayıtların muhasebeleştirilmesinde sistemsel hatanın devam etmekte olup hatanın giderilmesi sonucunda muhasebe işlemleri tamamlanacaktır.Konu ile ilgili sistemsel hatalar İçişleri Bakanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanlığına bildirilmiştir.” denmektedir.

Sonuç olarak Bulguda belirtilen hususlarla ilgili olarak taşınmaz envanterinin e-icisleri taşınmaz modülüne kaydının yapıldığı, muhasebeleştirme işleminin bu sistem üzerinden yapıldığını ancak mevcut kayıtların muhasebeleştirilmesinde sistemsel bir hatanın olduğu ve hatanın giderilmesi sonucunda muhasebe işlemlerinin tamamlanacağı belirtilmiştir. Ancak 2016 mali tablolarında 250-Arazi ve Arsalar Hesabı, 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252-Binalar Hesabı, 257- Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve 500- Net Değer Hesabında yer alan tutarlarla ilgili hatalı durum devam etmektedir.

BULGU 2: Bolu İl Özel İdaresince Diğer Kamu İdarelerine Tahsis Edilen veya Diğer Kamu İdarelerince Tahsisli Kullandırılan Taşınmazlarla İlgili Tahsis İşlemlerinin Muhasebeleştirilmemesi

Bolu İl Özel İdaresinin mülkiyetinde olmakla birlikte diğer kamu kurumlarına veya diğer kamu idarelerinin mülkiyetinde olmakla birlikte il özel idaresine tahsis işlemine konu olan taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılmadığı ve mali tabloların söz konusu varlıklara ilişkin doğru ve güvenilir bilgi sunmadığı görülmüştür.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 64/d maddesi uyarınca İl Özel İdareleri kendilerine ait taşınmaz malları asli görev ve hizmetlerinde kullanmak ve süresi 25 yılı geçmemek üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlara tahsis edebilir. Diğer taraftan kamu kurum ve kuruluşları tarafından görev alanına giren işlerde kullanılmak üzere İl Özel İdarelerine de taşınmaz tahsisi yapılabilir. Bu meyanda tahsis edilen veya tahsisli kullanılan taşınmazların

mali tablolarda görünmesini teminen gerekli muhasebe kayıtların yapılması gerekmektedir.

Nitekim, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 130 ve 132 nci maddeleri ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 188-189-190-191-192nci maddelerinde tahsis edilen taşınmazların niteliklerine göre, 250-Arazi ve Arsalar Hesabı 251- Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı veya 252-Binalar Hesabında izleneceği belirtilmiştir. Bu amaçla Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında yardımcı hesaplar belirlenmiş ve tesis edilen 02-Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar, 03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar yardımcı hesaplarında kamu idaresince takip edileceği hükmüne yer verilmiştir.

Bolu İl Özel İdaresinin muhasebe kayıtlarında 250-Arazi ve Arsalar Hesabı,251- Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı,252- Binalar Hesabında 02 ve 03 kodlu yardımcı hesaplar kullanılmamış olduğundan Tahsisli Taşınmazlar hakkında doğru ve güvenilir bilgi alınamamaktadır.

Tablo 4: Tahsisli Taşınmazlar Tablosu

Sıra no	Tahsisli taşınmaz	Yüzölçümü	Tahsis edilen kurum	Tahsis edildiği tarih	Mevki-ada-parcel	Tahsis amacı
1	100.yıl ortaokulu	1.550.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	28.01.1980	Karamanlı/492/141	Eğitim amaçlı
2	50.Yıl İlköğretim Okulu	3.415.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	10.10.1969	Tabaklar/804/1	Eğitim amaçlı
3	60. Yıl ilköğretim okulu	5.388.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	22.07.1983	Çıkınlar/659/21	Eğitim amaçlı
4	Abant ilköğretim okulu	1.920.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	07.06.1968	Akpınar/170/93	Eğitim amaçlı

5	Adakınık cumhuriyet ilk öğretim okulu	1.475.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	17.06.2013	Dörtdivan/0/592	Eğitim amaçlı
6	Afet koord. Merk. Umke	3.750.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	06.09.2012	Karaköy/0/263	Eğitim amaçlı
7	Aile toplum merkezi(semerkant mah.)	575.00 m2	Sağlık Bakanlığı	28.06.2013	Semerkant/779/169	Sağlık amaçlı
8	Anaokulu yeri	6.323.58 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	04.09.2012	.../2054/1	Eğitim amaçlı
9	Atatürk ilköğretim okulu	7.210.77 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	18.06.2013	Seben/154/2	Eğitim amaçlı
10	Atatürk ilköğretim okulu	3.412.71 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	29.04.1975	Mengen/36/2	Eğitim amaçlı
11	Atatürk ilköğretim okulu	13.609.55 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	18.06.2013	Seben/184/24	Eğitim amaçlı
12	B. B. İlkokulu ve h.tokadi imam hatip	2.438.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	03.03.1993	Karamanlı/464/199	Eğitim amaçlı
13	Boluspor lisesi	3.266.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	16.04.1972	Karamanlı/465/200	Eğitim amaçlı
14	Canip baysal ilk ve ortaokulu	4.023.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	17.12.1998	Aşağısoku/0/1678	Eğitim amaçlı

15	Canip baysal lisesi	2.218.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	13.09.19 96	Karamanlı/466/15	Eğitim amaçlı
16	Cumhuriyet İlköğretim Okulu	4.441.07 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	29.04.19 75	Mengen/9/19	Eğitim amaçlı
17	Çakmaklar ilkokulu	1.025.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	27.07.20 12	Çakmaklar/0/491	Eğitim amaçlı
18	Çivril ilkokulu	2.775.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	27.07.20 12	Civril/0/657	Eğitim amaçlı
19	Dadiç ilkokulu	910.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	27.07.20 12	Ovadüzü/0/679	Eğitim amaçlı
20	Dağkent kıroğlu ilköğretim okulu	7.935.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	11.07.20 02	Paşaköy/0/3349	Eğitim amaçlı
21	Deveciler İlköğretim okulu	2.831.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	18.04.20 12	Deveciler/0/708	Eğitim amaçlı
22	Dumlupınar ilkokulu	2.634.30 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	25.10.19 88	Hızırfağı/201/7	Eğitim amaçlı
23	Dumlupınar ilkokulu	4.292.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	10.03.19 88	Hızırfağı/200/1	Eğitim amaçlı
24	Fizik ted. Hast. İnşaatı	26.315.00 m2	İzzet Baysal Vakfı	28.05.20 07	Karacasu/0/1179	Sağlık amaçlı

25	Göynük egemenlik i.ö.o.	2.405,10 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	10.09.19 90	Göynük/24/7	Eğitim amaçlı
26	Hacetler köyü ilkokulu	625.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	18.04.20 12	Dörtdivan/0/506	Eğitim amaçlı
27	Halk eğitim binası	344.48 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	24.11.19 93	Mudurnu/59/13	Eğitim amaçlı
28	Dörtdivan İlköğretim okulu	3.061.26 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	05.04.19 79	Dörtdivan/0/1782	Eğitim amaçlı
29	İnkilap İlköğretim okulu	612.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	31.08.19 67	Semerkant/291/113	Eğitim amaçlı
30	Karaağaç ilkokulu	1.355.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	27.07.20 12	Karaağaç/0/497	Eğitim amaçlı
31	Kılıçarslan ilkokulu	1.720.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	27.07.20 12	Kılıçarslan/8/591	Eğitim amaçlı
32	Kız meslek lisesi	2.337.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	12.10.19 83	Akpınar/170/130	Eğitim amaçlı
33	Kreş ve çocuk yuvası ve bahçesi	2.147.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	09.06.20 08	Mudurnu/247/52	Eğitim amaçlı
34	Kültür ilköğretim okulu	448.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	16.01.19 75	İhsaniye/326/9	Eğitim amaçlı

35	Milli egemenlik ilköğretim okulu	3.663.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	06.01.19 83	İhsaniye/788/624	Eğitim amaçlı
36	Mudurnu sırcalı okul arsası	2.336.88 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	23.08.20 01	Mudurnu/155/2	Eğitim amaçlı
37	Özürllüler okulu bahçesi	1.850.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	07.05.20 01	Civril/0/223	Eğitim amaçlı
38	Sakarya ilköğretim okulu	4.760.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	02.12.19 59	Tabaklar/317/56	Eğitim amaçlı
39	Salıbeyler ilkokulu	8.730.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	27.07.20 12	Salıbeyler/0/120	Eğitim amaçlı
40	Sarıcalar ilkokulu	5.535.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	27.07.20 12	Sarıcalar/0/308	Eğitim amaçlı
41	Seviller ilköğretim okulu	11.111.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	26.03.19 97	Seviller/1065/1	Eğitim amaçlı
42	Şehit abdulcadir çıraklık eğitim merkezi	1.710.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	20.06.19 79	Akpınar/170/124	Eğitim amaçlı
43	Kargir okul ve lojman	1.759.41 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	11.09.20 07	Mudurnu/102/21	Eğitim amaçlı
44	Taşkesti İlköğretim Tesisi	6.948.15 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	22.01.20 10	Mudurnu/118/1	Eğitim amaçlı

45	Yeniçağa şair dertli ilköğretim	315.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	15.10.19 91	Yeniçağa/0/580	Eğitim amaçlı
46	Yeniçağa yaşar çelik ilköğretim okulu	430.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	15.10.19 91	Yeniçağa/0/605	Eğitim amaçlı
47	Yukarı soku ilköğretim okulu	1.710.00 m2	Milli Eğitim Bakanlığı	27.07.20 12	Yukarısoku/0/1060	Eğitim amaçlı
48	Abant jandarma karakolu	4.230.00 m2	Jandarma Genel Kmt.	28.03.19 55	Mudurnu/0/0	Sosyal amaçlı
49	Akkayalar mesire alanı	42.418.00 m2	Milli Emlak Genel Md.	08.08.20 06	Çepni/0/1406	Turizm amaçlı
50	Beşkavaklar lojman	9.598.00 m2	Milli Emlak Genel Md.	30.09.19 80	Beşkavaklar/111/2 67	Sosyal amaçlı
52	Taşyayla göleti işletme ve bakım binası	2.612.00 m2	Orman Bölge Md.	10.08.20 07	Seben/0/0	Turizm amaçlı
53	112 acil binası	2.050.00 m2	Milli Emlak Genel Md.	07.12.20 12	Çıkınlar/1647/1	Sağlık amaçlı

Kamu idaresi cevabında; “Bolu İl Özel İdaresince diğer kamu idarelerine tahsis edilen veya diğer kamu idarelerinin mülkiyetinde olup İl Özel İdaresine tahsisli kullanılan taşınmazlarla ilgili tahsis işlemlerinin muhasebeleştirilmemesi e-icişleri taşınmaz modülündeki

hata nedeniyle yapılamamakta olup, İçişleri Bakanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanlığınca hatanın düzeltilmesi durumunda bulgu doğrultusunda işlem yapılacaktır.” denmektedir.

Sonuç olarak İl Özel İdaresine tahsisli kullanılan taşınmazlarla ilgili tahsis işlemlerinin muhasebeleştirilmemesi e-icişleri taşınmaz modülündeki hata nedeniyle yapılamadığı belirtilerek İçişleri Bakanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanlığınca hatanın düzeltilmesi durumunda bulgu doğrultusunda işlem yapılacağı bildirilmiştir. Ancak Bolu İl Özel İdaresinin 2016 yılı mali tablolarında 250-Arazi ve Arsalar Hesabı, 251- Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252- Binalar Hesabında hesaplar ile ilgili hata devam etmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Bolu İl Özel İdaresi 2016 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kaynak Sularının İl Özel İdaresince Kiraya Verilip Elde Edilen Gelirin % 15'i Nispetinde Köy Tüzel Kişiliğine Pay Verilmesi Düzenlemesine Uyulmaması

167 sayılı Sular Kanununun 4'üncü maddesi gereğince bedel alınmasını öngören su kullanım düzenlemesinde aynen “... ile sulama, kullanma ve işlenerek veya doğal haliyle içme suyu olarak satılmak üzere çıkarılan yeraltı suları, Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki kaynak suları Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki kaynak suları(mazbut vakıflara ait sular hariç), 2886 sayılı Kanun hükümlerine uyularak il özel idarelerince kiraya verilir. Tahsil edilen kira gelirinden; yer altı veya kaynak suyunun çıktığı yer, köy sınırları içinde ise o yerdeki köy tüzel kişiliğine %15, belediye sınırları içinde ise ilgili belediyeye % 25 oranında pay verilir.” Denilmektedir.

Bolu Merkez Gövem Köyü sınırlarına yakın bölgedeki yaklaşık 160 adet villanın ihtiyaç duyduğu kaynak suyunun bila bedel veya bağış suretiyle Gövem Köyü Muhtarlığı tarafından karşılandığı tespit edilmiştir. Oysa 167 sayılı Sular Kanununun 4. Maddesi gereğince söz konusu 160 adet villaya kaynak suyunun Bolu İl Özel İdaresince kiraya verilmesi ve tahsil edilen kira gelirinden elde edilen tutarın %15’i ilgili köy tüzel kişiliğine aktarılması gereklidir.

Kamu idaresi cevabında; “Kaynak Sularının İl Özel İdaresince Kiraya Verilip Elde Edilen Gelirin % 15’i Nispetinde Köy Tüzel Kişiliğine Pay Verilmesi Düzenlemesine Uyulmaması hususu ile ilgili olarak;

3202 Sayılı Köye Yönelik Hizmetler Hakkında Kanunun 2. Maddesi (e) bendinde belirtilen; “Köy ve bağlı yerleşme birimlerine, askeri garnizonlara sağlıklı, yeterli içme suyu ve kullanma suyu tesislerini yapmak, geliştirmek ve yapımına destek olmak, sondaj kuyuları açmak, bu maksatla umuma ait sular ile kanunlarla köye ve köylüye devir ve tahsis edilmiş veya köyün veya köylerin eskiden beri intifaında bulunmuş olan suları; köylerin ve bağlı yerleşme birimlerinin, askeri garnizonların ihtiyacına göre tevzi etmek, kısmen veya tamamen başka köye, köylere, bağlı yerleşme birimlerine, askeri garnizonlara tahsis etmek ve tahsis şeklini değiştirmek” hizmetlerini yapma görevi, aynı kanunun Ek 2. maddesinin; “Bu Kanunda belirtilen hizmetler, İstanbul ve Kocaeli illeri dışında il özel idarelerince, İstanbul ve Kocaeli

illerinde ise il sınırları dâhilinde yapılmak üzere büyükşehir belediyelerince yerine getirilir.” hükmü ile İl Özel İdarelerine verilmiştir.

Bu kapsamda; mülga Köy İşleri Bakanlığı Yol Su Elektrik İşleri Genel Müdürlüğü 5. Bölge Müdürlüğü İçmesuyu Tahsis ve Tevzii Komisyonun 1971/21 sayılı Kararı gereğince; Gövem Köyüne içme suyu tahsisi Bolu İl Özel İdaresince gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, Bolu İl Özel İdaresi İl Genel Meclisinin 10.03.2015 tarih ve 295 sayılı kararı ve Valilik Makamı Onayı ile çıkarılan, Bolu İl Özel İdaresi İçme Suları Yönetmeliğinin 13. maddesinin Üçüncü Bendinde; ‘‘Hizmete sunulan içme suyu tesislerinin yapılış amacına uygun olarak işletilmesi ve korunmasından ilgili köy muhtarlıkları sorumludur.’’,

Aynı Yönetmeliğin 17. Maddesinde;

‘‘ 1- Yapımı tamamlanarak muhtarlıklara devir edilen içme suyu tesislerinden, önce tesisin projesinde yar alan üniteler faydalanır. Projesi dışında, tesisten faydalanmak amacıyla ünite ilavesi yapılamaz. Ancak zorunluluk hallerinde ve teknik olarak uygun bulunması durumunda proje kapsamının genişletilmesi veya daraltılmasına karar vermeye İl Özel İdaresi ve ilgili Köylere Hizmet Götürme Birlikleri yetkilidir.

2- Etkili alan içerisinde bulunmayan ve ünite oluşturmamış hane veya hanelere içme suyu verilmesi köy tüzel kişiliğinin yetkisinde olup, Köy İhtiyar Heyeti kararı ile bu tür yerleşim yerlerine su verilebilecektir.’’ hükmü gereği; bahse konu 160 adet villaya sağlanan kaynak suyu bedelinin tahsili için, Bolu İl Özel İdaresi Su ve Kanal Hizmetleri Müdürlüğü ve Gövem Köyü Muhtarlığına talimat verilerek konuyla ilgili çalışmalar başlatılmış olup çalışmalar henüz sonuçlanmamıştır. Konu takip edilerek gerekli işlemler yapılacaktır.’’ denmektedir.

Sonuç olarak konuyla ilgi çalışmaların başlatılması nedeniyle kamu idaresiyle mutabakat sağlanmıştır. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: 5302 Sayılı Kanunun 6'ncı Maddesi Kapsamındaki Yatırımlar İçin Merkezi İdare Tarafından Aktarılan ve Başka Amaçlarla Kullanılmayacak Olan Ödenek Karşılığı Kaynağın, Bolu İl Özel İdaresi Tarafından Tahsis Amacı Dışında İl Özel İdaresi Bütçesi Ödenekleri İle Karşılanması Gereken Faaliyetler İçin Kullanılması ve Bu Ödeneklere İlişkin Nakit ile Kısa Vadeli Diğer Yükümlülükler Karşılığı Nakdin Banka Hesaplarında Bulunmaması

5302 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinde ;

(Ek fıkra: 3/7/2005-5393/85 md.; Değişik ikinci fıkra: 24/7/2008-5793/42 md.) Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları; yapım, bakım ve onarım işleri, devlet ve il yolları, içme suyu, sulama suyu, kanalizasyon, enerji nakil hattı, sağlık, eğitim, kültür, turizm, çevre, imar, bayındırlık, iskan, gençlik ve spor gibi hizmetlere ilişkin yatırımlar ile bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşlarının görev alanına giren diğer yatırımları, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri il özel idarelerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilir. Aktarma işlemi ilgili bakanın onayıyla yapılır ve bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamaz. İş, il özel idaresinin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılır. İl özel idareleri de bütçe imkanları ölçüsünde bu yatırımlara kendi bütçesinden ödenek aktarabilir. Bu fıkraya göre, bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları tarafından aktarılacak ödenekler ile gerçekleştirilecek yatırımlar, birinci fıkrada öngörülen görev alanı sınırlamasına tabi olmaksızın bütün il sınırları içinde yapılabilir.”

hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda Bolu İl Özel İdaresine 5302 sayılı kanunun 6'ncı maddesi kapsamında Bakanlıklar ve diğer merkezi yönetim kuruluşları tarafından aşağıdaki tabloda ayrıntısı görüleceği üzere toplam 95.067.558,34 lira ödenek gönderildiği bunun 51.432.946,14 lirasının harcadığı toplam 43.634.612,20 lirasının ise 2017 yılı bütçesine devredildiği görülmektedir. Bu kapsamda kurumun yıl sonu emanet hesapları toplamı olan 10.753.682 lira ile birlikte merkezi yönetim kuruluşlarınca aktarılan ve ertesi yıla devreden toplam 43.634.612,20 liranın toplamı olan 54.388.294,20 lira kadar bankada mevcudu olması gerekirken 31.12.2016 itibarıyla Bolu İl Özel İdaresinin Banka mevcudunun 36.148.392,91 lira olduğu görülmektedir. Bu durumda bakanlıklar ve diğer merkezi yönetim kuruluşları tarafından gönderilen ödeneklerden toplam 18.239.901,29 lirasının nakit karşılığının olmadığı anlaşılmaktadır. Bu rakama Milli Eğitim Müdürlüğünün özel idare bütçesinden ayrılıp kullanılmayan ödenek devir

kalamı olan 2.758.940,03 liranın eklenerek 971.734,83 lira ola toplam kurum alacaklarının düşülmesi durumunda genel toplam nakit açığının 20.027.106,49 liraya ulaşmakta bu durum kurumu borç yükü altına sokmaktadır.

Tablo 5: Devreden Ödenek Karşılığı Eksik Nakit Tablosu

KURUM ADI	TOPLAM ÖDENEK	HARCANAN	KALAN
MALİ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ			0,00
İL AFET VE ACİL DURUM MÜDÜRLÜĞÜ	6.561,46	96,36	6.465,10
İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	20.094.653,04	17.943.439,04	2.151.214,00
MUHTAR ÜCRETLERİ	9.725.677,39	9.028.247,63	697.429,76
İMAR VE KENTSEL İYİLEŞTİRME MÜDÜRLÜĞÜ	62.953,34	11.653,04	51.300,30
PLAN PROJE YATIRIM VE İNŞAAT MÜDÜRLÜĞÜ	1.941.680,78	1.017.109,36	924.571,42
MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	40.243.904,56	11.286.677,21	28.957.227,35
KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ	554.629,53	11.800,00	542.829,53
SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	2.325.282,40	439.958,75	1.885.323,65
JANDARMA KOMUTANLIĞI	1.848.667,28	134.277,51	1.714.389,77
EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ	705.667,83	251.930,00	453.737,83
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK MÜDÜRLÜĞÜ	10.675,72	0,00	10.675,72
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR MÜDÜRLÜĞÜ	1.905.091,04	97.009,90	1.808.081,14
TARIMSAL HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ	0,00	0,00	0,00
DESTEK HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ	1.755.887,21	1.701.644,89	54.242,32
YOL VE ULAŞIM HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ	11.206.926,10	8.045.542,47	3.161.383,63
SU VE KANAL HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ	2.679.300,66	1.466.985,21	1.212.315,45
TOPLAM	95.067.558,34	51.436.371,37	43.631.186,97

TAHSİSLİ ÖDENEK (Bakanlıklar)			43.631.186,97
EMANET HESAPLARI TOPLAMI			10.753.682,00
TOPLAM			54.384.868,97
BANKA MEVCUDU			36.148.392,91
BAKANLIK ÖDENEĞİ VE NAKİT ARASINDAKİ FARK			18.236.476,06
MİLLİ EĞİTİM MÜD. VE DİĞER (05) (Özel İdare Ödenek Devir Kalanı)			2.758.940,03
ÖDENEK VE NAKİT ARASINDAKİ FARK	-20.995.416,09		
KURUM ALACAKLARI (Avans ve Krediler, Depozito)			971.734,83
GENEL TOPLAM			-20.023.681,26

Kamu idaresi cevabında; “Bolu İl Özel İdaresinde, 2014 yılı öncesinde İdare tarafından teklif edilen gider bütçelerinin karar organınca arttırılmasından dolayı nakit açığı meydana gelmiştir. Ancak, 2014 yılı itibariyle ilgili birimler konu ile ilgili olarak uyarılmış, alınan tedbirlerle (Örn: 2014 Yılında; Gider Bütçesi: 33.358.000,00 TL. Gerçekleşen Öz Gelir: 36.578.009,73 TL., 2015 Yılında; Gider Bütçesi: 40.644.700,00 TL. Gerçekleşen Öz Gelir: 42.086.859,74 TL. , 2016 Yılında; Gider Bütçesi: 42.810.600,00 TL. Gerçekleşen Öz Gelir: 45.890.042,18 TL.) son yıllarda bütçe fazlası verilmeye başlanmış olup açığın yavaş yavaş kapandığı görülmektedir. 2014 Yılı denetimlerinde 26.967.748,00 TL. olan nakit açığı alınan tedbirlerle 2016 Yılında 20.023.678,00 TL’ye gerilemiştir. Bu konuda gerekli hassasiyet gösterilerek bulgu doğrultusunda çalışmalara devam edilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Bulguda belirtilen hususlarla ilgili olarak kurum tarafından gerekli tedbirlerin alındığını ve son yıllarda bütçe fazlası verilmeye başlanmış olup açığın yavaş yavaş kapandığı belirtilmiştir. Söz konusu hususlarda kurumla mutakabat sağlanmakla birlikte, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesaplarının Bilançoda Birlikte Yer Alması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 59- Dönem faaliyet sonuçları hesap grubunu açıklayan 360’ıncı maddesinde;

“(1) Bu hesap grubu, dönem olumlu veya olumsuz faaliyet sonucunun izlenmesi için kullanılır.

(2) Dönem faaliyet sonuçları sonucun olumlu veya olumsuz olmasına göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur.

590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı

591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)”

denilerek dönem sonunda faaliyet sonuçlarının olumlu veya olumsuz olabileceğine, niteliğine göre de faaliyet sonucunun ilgili hesaba kaydedileceğine açıklık getirilmiştir.

Ancak Bolu İl Özel İdaresi 2016 yılı Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosu incelendiğinde, kurumun birimleri arasında yer alan İlçe Özel İdare Müdürlüklerinde gerçekleşen olumsuz faaliyet sonucu ile İl Özel İdaresinde gerçekleşen olumlu faaliyet sonucunun karşılıklı mahsubu gerçekleştirilmeden hem 590- Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı hem de 591- Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı ile bilançoya yansıtıldığı görülmüştür. Bir idarenin faaliyetlerinden kaynaklanan sonucun aynı anda hem olumlu hem de olumsuz olarak gerçekleşmesi mümkün olamayacağından, Bolu İl Özel İdaresi 2016 yılı Bilançosunda 590- Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı ve 591- Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabının bir arada gösterilmesinin yukarıda yer verilen Yönetmelik hükümlerine aykırı olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında;” Bolu İl Özel İdaresi 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesaplarına ait tutarın raporlarda birlikte gözükmemesi e-icisleri programı ile alakalı olup, konu ile ilgili olarak düzeltme yapılması İçişleri Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığına bildirilmiştir.” denmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında; konunun e-içişleri programı ile ilgili olduğu ve düzeltilmesi için yazı yazıldığı bildirilmektedir. Bu durumda 2016 yılı mali tablolarında 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı ile 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabıyla ilgili olarak tespit edilen hatalı durum devam etmektedir. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 49'uncu ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 48'inci maddeleri uyarınca mahalli idarelerde hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali

tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş bütçe ve muhasebe ilkeleri çerçevesinde hazırlanmasına temel olacak şekilde çıkarılması amacına yönelik olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği İçişleri Bakanlığınca çıkarılmıştır. Bu yönetmelik kapsamında yapılacak işlem ve kayıtlar bilgi teknolojilerinden yararlanarak hazırlanan programlar ile yapılmaktadır. İl özel idarelerinin kullanması amacıyla İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan e-içişleri sistemi Bütçe ve Muhasebe Modülü ile kayıt ve işlemler yapılmaktadır. Ancak sistem devreye girdiği 2009 yılından bu yana ihtiyaçları karşılayacak ölçüde geliştirilememiştir.

Bulgu konusu hususla birlikte raporun diğer maddelerinde yer alan mali tablolarla ilgili hataların bu sistemden kaynaklandığı idarelerce belirtmekle birlikte sorun aktarma ve giderme konusunda il özel idarelerinin vesayet kuruluşu olan İçişleri Bakanlığınca yeteri kadar dikkate alınmadığı anlaşılmaktadır

BULGU 4: 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununun 18’nci Maddesinin Beşinci Fıkrasında Yer Alan Hüküm Gereği İl Genel Meclisinin Belirleyeceği Esaslara Uygun Olarak Köylere Hizmet Götürme Birliklerinin Sunacağı Yatırım Planı, Yıllık Çalışma Programı ve Uygulama Projelerine Bağlı İşler Yerine İhtiyaç, Yardım Gibi Genel İfadelerle veya Bazı Kurumların Bütçelerinden Karşılanmayan İhtiyaçları İçin Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Ödenek Aktarılması

5355 sayılı Kanun'un 18’inci maddesinin 5’inci fıkrasında; “*İl özel idaresi bütçe gelirlerinin ne kadarının köylere hizmet götürme birliklerine aktarılacağı, köylere hizmet götürme birliklerinin sunacağı yatırım plâni, yıllık çalışma programı ve uygulama projelerine göre il genel meclisince kararlaştırılır.*” hükmü yer almaktadır.

Bu ödenek aktarımları 5302 sayılı Kanun'un giderlerle ilgili 43’üncü maddesinin (e) fıkrasında belirtildiği üzere “*İl genel meclisince belirlenecek ilkeler çerçevesinde köylere veya köylerin aralarında kurdukları birliklere yapılacak yardımlar*” olarak açıklanan ve il özel idaresi bütçelerine konulan ödeneklerden yapılan aktarmalardır. Ancak bu nitelikteki ödenek aktarımlarının ilkelerinin belirlenmesi ve bu esaslar çerçevesinde Köylere Hizmet Götürme Birliklerince il özel idaresine yatırım planı, yıllık çalışma programı ve uygulama projelerinin sunulması gerekmektedir. Ancak bu çerçevede proje bazında ödenek aktarımı yapılabilecektir. Bu nedenle KHGB’lerine bu kapsamda yapılan aktarmaların protokollerinde genel ifadeler

kullanılması ve “ihtiyaç” vb. gibi gerekçelerle aktarma işlemine dayanak oluşturulması yerine, somut projelerin belirtilmesi gerekmektedir.

Bolu İl Özel İdaresi bütçesinden 5355 sayılı Kanununun 18’inci maddesinin beşinci fıkrası hükmüne uygun olmayan 3.062.741 TL tutarında aktarmalar yapılmış olup, bunlar aşağıdaki listede yer almaktadır.

Tablo 6: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Yapılan Aktarmalar Tablosu

Tarih	Yevmiye Numarası	Aktarılan Birlik	Tutarı (KDV DAHİL)	Finans Tipi	Açıklaması
27.07.2016	3689	Merkez İl ve Köylere Hizmet Götürme Birliği	50,000.00	5	Merkez İlçe Köylerinin Muhtelif İşlerinde Kullanılmak Üzere.
31.10.2016	5332	Merkez İl ve Köylere Hizmet Götürme Birliği	200,000.00	5	Merkez İlçe Köylerinin Muhtelif İşlerinde Kullanılmak Üzere.
28.04.2016	1989	Dörtdivan Köylere Hizmet Götürme Birliği	30,000.00	5	Dörtdivan İlçe Köylerinin Muhtelif İşlerinde Kullanılmak Üzere.
29.06.2016	3179	Gerede Köylere Hizmet Götürme Birliği	450,000.00	5	Gerede İlçe Köylerinin Muhtelif İşlerinde Kullanılmak Üzere.

31.10.2016	5329	Gerede Köylere Hizmet Götürme Birliği	30,200.00	5	Gerede İlçe Köylerinin Muhtelif İşlerinde Kullanılmak Üzere.
04.05.2016	2146	Göynük Köylere Hizmet Götürme Birliği	15,000.00	5	Kaymakam Lojmanına Demirbaş Eşya Alımı için.
06.06.2016	2725	Göynük Köylere Hizmet Götürme Birliği	300,000.00	5	Göynük İlçe Köylerinin Muhtelif İşlerinde Kullanılmak Üzere.
26.08.2016	4191	Göynük Köylere Hizmet Götürme Birliği	300,000.00	5	Göynük İlçe Köylerinin Muhtelif İşlerinde Kullanılmak Üzere.
14.11.2016	5592	Göynük Köylere Hizmet Götürme Birliği	331,046.00	5	Göynük İlçe Köylerinin Muhtelif İşlerinde Kullanılmak Üzere.
12.07.2016	3310	Kıbrısçık Köylere Hizmet Götürme Birliği	50,000.00	5	Kıbrısçık İlçe Köylerinin Muhtelif İşlerinde Kullanılmak Üzere.

31.10.2016	5331	Kıbrıscık Köylere Hizmet Götürme Bir.	93,000.00	5	Kıbrıscık İlçesi Birlik Giderlerinde Kullanılmak üzere.
04.05.2016	2150	Mengen Köylere Hizmet Götürme Birliği	420,000.00	5	Mengen İlçe Köylerinin Muhtelif İşlerinde Kullanılmak üzere.
08.06.2016	2766	Mengen Köylere Hizmet Götürme Birliği	334,500.00	5	Mengen İlçe Köylerinin Muhtelif İşlerinde Kullanılmak üzere.
29.06.2016	3180	Mengen Köylere Hizmet Götürme Birliği	181,629.00	5	İlçe Köylerin Muhtelif İşlerinde ve Pazarköy köyü sosyal tesis tadilat ve tefrişatı için.
27.06.2016	3142	Mudurnu Köylere Hizmet Götürme Birliği	137,677.00	5	İlçe köylerin muhtelif işleri ve Personel giderleri için.
20.07.2016	3527	Seben Köylere Hizmet Götürme Birliği	100,000.00	5	Seben İlçe Köylerinin Muhtelif İşlerinde Kullanılmak üzere.
23.12.2016	6377	Yeniçağa Köylere Hizmet Götürme	39,689.00	5	Birliğin Muhtelif İşlerinde Kullanılmak üzere.

Kamu idaresi cevabında; “5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu’nun 18’inci maddesi beşinci fıkrası ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu’nun 43’üncü maddesinin (e) fıkrası gereğince köylere hizmet götürme birliklerine yapılan ödenek aktarımlarına ilişkin ilkelerin belirlenmesi amacıyla İdare tarafından hazırlanarak Bolu Valiliği İl Mahalli İdareler Müdürlüğünün 12/02/2016 tarih ve 1038 sayılı yazıyla İl Genel Meclisince görüşülmek üzere İl Genel Meclisi Başkanlığına gönderilen "Bolu İl Özel İdaresi Bütçesinden Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Yapılacak Yardımların İlke ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik" taslağı 05/05/2016 tarih ve 146 sayılı İl Genel Meclisi Kararı ile kabul edilmemiş, Valilik İl Mahalli İdareler Müdürlüğünün 17/05/2016 tarihli ve 3393 sayılı yazısıyla İl Genel Meclisinin 05/05/2016 tarih ve 146 sayılı kararı 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu’nun 15’inci maddesi birinci fıkrası hükmü gereğince yeniden görüşülmek üzere iade edilmiş, buna karşın İl Genel Meclisinin 04/08/2016 tarih ve 208 sayılı kararıyla, söz konusu yönetmelik yeniden kabul edilmemiştir.

Söz konusu yönetmelik taslakları yeniden düzenlenerek İl Genel Meclisince görüşülmek üzere tekrar İl Genel Meclisi Başkanlığına gönderilecektir. Yönetmeliklerin İl Genel Meclisince kabulünden sonra köylere hizmet götürme birliklerine yapılacak yardımlar konusunda belirlenen esaslara göre birlikler tarafından İl Özel İdaresine sunulacak yatırım planı, yıllık çalışma programı ve uygulama projeleri çerçevesinde ödenek aktarımı gerçekleştirilecektir.” denmektedir.

Sonuç olarak Bolu İl Özel İdaresince birliklere yardım konusunda yönetmelik çalışması yapıldığı, Yönetmeliğin İl Genel Meclisince kabulünden sonra birliklere yapılacak yardımlar konusunda belirlenen esaslara ödenek aktarımı gerçekleştirileceği belirtilmiştir. 5355 sayılı Kanun'un 18’inci maddesinin 5’inci fıkrası ve 5302 sayılı Kanun'un giderlerle ilgili 43’üncü maddesinin hükmü açıktır. Bu konuda yönetmelikle düzenleme yapılmaksızında yapılan aktaramaların kanununa uygun olması gerekmektedir. Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Elektrik ve Doğalgaz Abonelikleri İçin Ödenen Bir Yıldan Daha Uzun Süreli Güvence Bedellerinin Uygun Hesapta İzlenmemesi

Mahalli İdareler Muhasebe Yönetmeliğine göre 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı kamu idarelerince, bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer

işlemlerin karşılığı olarak diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılmaktadır.

31.12.2016 tarihli kesin mizan üzerinde yapılan incelemede kurumca Doğalgaz ve Elektrik Abonelikleri için yapılan toplam 94.146,76 lira güvence bedeli ödemelerinin bir yıldan daha uzun süreli abonelikler için geçerli olduğu halde bu ödemelerin 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına hiçbir kayıt yapılmadığı görülmektedir.

Bolu İl Özel İdaresinin bu güne kadar gerçekleştirdiği doğalgaz ve elektrik abonelikleri için bağitlanan sözleşme hükümleri gereği ödenen güvence bedellerinin gelecekte bir idare alacağı olması nedeniyle 226- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında takip edilmemesi idarenin gelecekteki alacaklarını etkilemektedir.

Tablo 7: Ödenen Depozito Ve Teminatlar Tablosu

İşin Adı	Alımın Gerçekleştiği Tarih	Satın Alma Tutarı	Giderin Türü
Hacı Bayram Veli İmam Hatip Ortaokulu Doğalgaz Abonelik Bedeli	02.06.2016	5.661,26	Doğal Gaz Dağıtım
Kültür Ortaokulu Doğalgaz Abonelik Bedeli	21.07.2016	8.400,00	Elektrik Perakende Satış
Latife Hanım Anaokulu Doğalgaz Abonelik Bedeli	12.10.2016	1.048,85	Doğal Gaz Dağıtım
Paşaköy İlk Okulu Doğalgaz Abonelik Bedeli	12.10.2016	10.357,43	Doğal Gaz Dağıtım
Karaköy TOKİ İlkokulu Doğalgaz Abonelik Bedeli	14.10.2016	10.357,43	Doğal Gaz Dağıtım

Atatürk Doğalgaz Bedeli	Ortaokulu Abonelik	12.10.2016	22.943,68	Doğal Gaz Dağıtım
Mevlana Doğalgaz Bedeli	İlkokulu Abonelik	08.11.2016	10.357,43	Doğal Gaz Dağıtım
Kültür Ortaokulu Abonelik Bedeli	Ortaokulu Doğalgaz	12.10.2016	25.020,68	Doğal Gaz Dağıtım
		TOPLAM	85.746,76	

Kamu idaresi cevabında; “226 Verilen Depozito ve Teminatlar hesabında izlenmesi gereken 2016 Yılında Elektrik ve Doğalgaz Abonelikleri için İl Özel İdaresi bütçesinden ödenen bir yıldan uzun süreli elektrik ve doğalgaz güvence bedelleri düzeltme kaydıyla ilgili hesaplara alınmıştır. Söz konusu bulgu doğrultusunda işlemler yapılmaya devam edilecektir.” denmektedir.

Sonuç olarak 2016 Yılında Elektrik ve Doğalgaz Abonelikleri için İl Özel İdaresi bütçesinden ödenen bir yıldan uzun süreli elektrik ve doğalgaz güvence bedelleri düzeltme kaydıyla ilgili hesaplara alındığı belirtilmektedir. Ancak yapılan kaydın 2016 yılı mali tablolarında 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabıyla ilgili olarak tespit edilen hatalı durumu düzeltici etkisi bulunmamaktadır. Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: İlçe Özel İdare Müdürlüklerine Ait Taşınırların Demirbaşlar Hesabına Kaydedilmemesi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa dayanarak çıkartılarak 18.01.2007 tarih ve 26407 sayılı resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren “Taşınır Mal Yönetmeliğinin” 4’üncü maddesinin “ç” fıkrasında; "*Demirbaşlar: Belirli bir hizmete tahsis amacıyla edinilen, belli bir süreye tabi olmaksızın uzun süre kullanılabilen ve kullanılmakla yok olmayan, çeşitleri ile kod numaraları Taşınır Kod Listesinin (B) bölümü 255 hesap detayında yer alan taşınırları,*" ifade ettiği belirtilmiştir.

Aynı yönetmeliği 5'inci maddesinde "*Harcama yetkilileri taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının bu Yönetmelikte belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumludur. Harcama yetkilileri taşınır kayıtlarının bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tutulması ve taşınır mal yönetim hesabının hazırlanması sorumluluğunu taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri aracılığıyla yerine getirir.*" Denildikten sorumluluk hallerinin nasıl olacağı hüküm altında alınmıştır. Yönetmeliğin 6'ncı maddesinde ise

"(1) Taşınır kayıt yetkilileri, harcama yetkililerince, memuriyet veya çalışma unvanına bağlı kalmaksızın, taşınır kayıt ve işlemlerini bu Yönetmelikte belirtilen usule uygun şekilde yapabilecek bilgi ve niteliklere sahip personel arasından görevlendirilir. Dış temsilciliklerde taşınır kayıt yetkilileri misyon şefleri tarafından görevlendirilir. Taşınır işlemleri yoğun olan harcama birimlerinde birden fazla taşınır kayıt yetkilisi görevlendirilebilir. Kamu idarelerince ihtiyaç duyulması halinde birden fazla harcama biriminin taşınır kayıtları harcama birimleri itibarıyla ayrı ayrı tutulmak kaydıyla, bir taşınır kayıt yetkilisi tarafından yürütülebilir.

(2) Taşınır kontrol yetkilileri, harcama yetkililerince, taşınır kayıt yetkilisinin yapmış olduğu kayıt ve işlemleri kontrol etmek üzere yardımcılarında veya bunların bir alt kademesindeki yöneticileri arasından görevlendirilir. Personel yetersizliği nedeniyle taşınır kontrol yetkilisi görevlendirilemeyen harcama birimlerinde ise bu görev harcama yetkilisi tarafından yerine getirilir." Denilmiştir. Anılan Yönetmeliğin 8'inci maddesinde

"(1) Taşınır işlemlerine ilişkin muhasebe kayıtları, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine dayanılarak çıkarılmış ilgili muhasebe düzenlemeleri ve bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde muhasebe yetkilileri tarafından yapılır.

(2) Muhasebe yetkilileri, harcama birimlerince hazırlanan Harcama Birimi Taşınır Mal Yönetim Hesabı Cetvelinde gösterilen tutarların muhasebe kayıtlarıyla uygunluğunu kontrol ederek onayladıktan sonra, harcama yetkilisine göndermekle görevli ve sorumludurlar.

(3) Muhasebe yetkililerinin bu Yönetmelikteki görevleriyle ilgili sorumlulukları, taşınır işlemlerine ilişkin muhasebe kayıtlarının, dayanağı belgelere uygunluğu ile harcama birimlerince hazırlanan Harcama Birimi Taşınır Mal Yönetim Hesabı Cetvellerini inceleyip onaylayarak harcama yetkilisine vermekle sınırlıdır." Denilmiştir.

Bu hükümler ışığında ilçe özel idare müdürlüklerince kaymakam lojmanlarında kullanılmak üzere satın alınan demirbaşların 255 Demirbaşlar Hesabına kaydedilmeyip doğrudan gider kaydının yapıldığı görülmüştür. Gerede İlçe özel idare müdürlüğünce 28.10.2016 tarih ve 172 ve 173 numaralı ödeme emirleri ile kaymakamlık lojmanında

kullanılmak üzere alınan demirbaş niteliğindeki beyaz eşyalar, Kıbrısık İlçe özel idare müdürlüğünce 19.04.2016 tarih ve 33 numaralı ödeme emirleri ile kaymakamlık lojmanında kullanılmak üzere alınan demirbaş niteliğindeki beyaz eşyalar bu duruma örnek gösterilebilir.

Ayrıca İlçe Özel İdare Müdürlüklerince düzenlenen Harcama Birimi Taşınır Mal Yönetim Hesabı Cetvellerinde kaymakamlık lojmanlarında kullanılan il özel idaresine ait taşınırın 255 Demirbaşlar Hesabına kaydedilmediği görülmektedir. Bu durumda Kurumun 2016 yılı kesin mizan ve bilançosunda yer alan 255 Demirbaşlar Hesabında kayıtlı tutarların gerçek durumu yansıtmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “İlçe Özel İdare Müdürlüklerince kaymakam lojmanlarında kullanılmak üzere satın alınan demirbaşların 255 Demirbaşlar Hesabına kaydedilmesi için Gerede ve Kıbrısık İlçe Özel İdare Müdürlükleri ile tüm diğer ilçe müdürlüklerine yazı yazılmış olup bundan sonra bulguda belirtilen hususlara dikkat edilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak İlçe Özel İdare Müdürlüklerine Ait Taşınırın 255 Demirbaşlar Hesabına kaydedilmemesi konusundaki kayıtların 2017 yılı içerisinde yapılacağı belirtilmektedir. Ancak yapılan kayıtların 2016 yılı mali tablolarında 255 Demirbaşlar Hesabıyla ilgili olarak tespit edilen hatalı durumu düzeltici etkisi bulunmamaktadır. Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediğitakip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarının Kullanılmaması Nedeniyle İşçi Statüsünde İstihdam Edilen Personelin Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Mali Tablolarda İzlenememesi

Bolu İl Özel İdaresinde mevzuatı gereği ayrılması gereken kıdem tazminatı karşılığı ayrılmayıp yılı içinde doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Muhasebe Yönetmeliğinin 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına ilişkin 281 inci maddesinde; bu hesabın belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir. Aynı yönetmeliğin 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına ilişkin 342 nci maddesinde ise belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının kullanılacağı belirtilmiştir.

Muhasebe sistemi ve mali tabloların incelenmesi sonucunda, Bolu İl Özel İdaresi bünyesinde çalışan işçilerin kıdem yılları esas alınarak, İdare tarafından faaliyet dönemi ve sonraki dönemler olmak üzere, vadelerine göre ayrılarak ödenmesi öngörülen kıdem tazminatı tutarlarının “372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı” ve “472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı” nda izlenmediği tespit edilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde, işçilere ödenmesi öngörülen kıdem tazminatı tutarlarının 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ve 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarında izlenmemesi kurumun yılı içerisinde ne kadar kıdem tazminatı ödediğinin ve sonraki yıllara yönelik kıdem tazminatı yükümlülüklerinin mali tablolarda görülmesine imkan vermemektedir.

Kamu idaresi cevabında; “İl Özel İdaresince işçilere ödenmesi gereken kıdem tazminatı tutarlarının 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı ile 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı hesaplarına kaydedilip izlenmesi sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı ile 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı hesaplarına kaydedilip izlenmesi konusunda mutakabat sağlanmakla birlikte, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Anahtar Teslim Götürü Bedel İhale Dokümanlarının Eksik ve Çelişkili Hazırlanması

Anahtar teslim götürü bedel yapım ihale dokümanlarının eksik ve çelişkili hazırlanması nedeniyle sözleşme aşamasında iş artışı ile ilave ödemelerde bulunulmasına sebebiyet verildiği tespit edilmiştir. İş artışı kapsamında bedel ödenmesi; ancak, YİĞŞ'nin 21'inci Maddesinde belirtildiği üzere, öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde, artışa konu olan işin sözleşmeye esas proje içinde kalması, idareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması şartlarıyla mümkündür.

İhale dokümanı eki uygulama projesinde okul binası çevresine yapılması gereken istinat duvarlarının statik mukavemet açısından olması gereken yükseklikte belirlenmemesi, tip projelerin ilgili coğrafi bölge özelliklerini içeren zorunlu revizyonlar yapılmadan ihaleye çıkılması veya belediye yol kodunun ihale öncesi sorgulanıp projesinde netleştirilmemesi gibi nedenlerle ihale dokümanına afakî bir duvar yüksekliği ve yol kırmızı kod bilgisi girilmesi sonucu iş artışlarına neden olunduğu tespit edilmiştir. Bununla beraber iş artışı onayında yer

almayan hususların iş artışı hesabına dâhil edildiği, kalem kalem iş artışı porsantaj etki oranlarının çıkarılmadığı tespit edilmiştir.

Bu meyanda anahtar teslim götürü bedel yapım sözleşmelerinin ‘Diğer hususlar’ başlıklı maddesine; “Yüklenici ihale konusu yapım işini (eseri) sözleşme eki inşaat, makine, tesisat, asansör, elektrik ve diğer işlere ilişkin özel ve genel teknik şartnameleri, zemin etüdü, ihale gününde mer’i deprem, ısı, yangın yönetmelikleri ve diğer mevzuata uygun şekilde yapmak ve iskâna hazır hale getirmek için gerekli tüm imalatlar sözleşme bedeline dâhildir. Söz konusu özel ve genel teknik şartnamelerde öngörülen ve ruhsat almak için zorunlu olan imalatların yaklaşık maliyet, uygulama plan ve projesi ile mahal listesinde yer almadığı veya istinat duvarının yüksekliğinin arttığı, kanalizasyon rögar sayısının arttığı, yol kodu değiştiği gibi gerekçelerle yüklenici iş artışı talebinde bulunamaz.” gibi benzeri hükümlerin konulması anahtar teslim götürü bedel sözleşmelerin ruhuna uygun düşecektir.

Kamu idaresi cevabında; “Anahtar teslim götürü bedel yapım sözleşmelerinin “Diğer Hususlar” başlıklı bölümlerine iş artışı talebinin önüne geçilmesi için uygun hükümler eklenerek, iş artışı talebine ve ilave ödeme yapılmasına meydan verilmemesine dikkat edilecek olup, bulgu doğrultusunda işlem yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Söz konusu hususlarda mutakabat sağlanmakla birlikte, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 9: Serbest Tüketici Niteliğinde Olan Bolu İl Özel İdaresinin Elektrik İhtiyacının İndirimli Tarife Protokolü ile Sağlandığı Halde Bazı Abonelerin Protokole Dâhil Edilmemesi

Serbest tüketici niteliğinde olan Bolu İl Özel İdaresi’nin 2016 yılı elektrik ihtiyacını, ihale açmak suretiyle veya serbest tüketici sözleşmesi imzalamak suretiyle daha düşük bedel üzerinden karşılaması mümkün olduğu halde kısmen indirimli tarife kısmen genel tarife üzerinden karşıladığı tespit edilmiştir.

İdarelerin, elektrik enerjisi temin yöntemi, idarenin “serbest olmayan tüketici” ya da “serbest tüketici” olmasına göre belirlenir. Elektrik piyasasında gerçek veya tüzel kişilerin serbest tüketici niteliği kazanmalarına ilişkin olarak yapılacak uygulamalara dair usul ve esaslar, Elektrik Piyasası Serbest Tüketici Yönetmeliğinde düzenlenmiştir. Söz konusu Yönetmeliğin 5. Maddesi gereğince Bolu İl Özel İdaresi serbest tüketici niteliğinde bulunmaktadır. Serbest tüketici olan kamu idarelerinin, Kamu İhale Kurumunun 17.06.2011

tarih ve 2011/DK.D-105 nolu düzenleyici kararı gereğince elektrik ihtiyaçlarını 4734 sayılı Kanun çerçevesinde mal alımı ihalesi olarak temin etmeleri gerekmektedir.

Serbest tüketici niteliğinde olan Bolu İl Özel İdaresinin (okullar dahil) tüm abonelerinin elektrik ihtiyacının ihale yoluyla veya serbest tüketicilere uygulanan indirimli tarife ile karşılaması uygun olur.

Kamu idaresi cevabında; özetle İl Özel İdaresi Destek Hizmetleri Müdürlüğü tarafından elektrik abonelikleri satın alım işi 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 19. Maddesine göre açık ihale usulü ile ihale edildiğini, ancak katılım olmaması nedeniyle ihale iptal edildiğini, daha sonrasında ise aynı kanunun ilgili maddesine göre elektrik satın alım işi pazarlık usulü ile ihale edilerek dağıtım şirketleri ihaleye davet edildiğini ancak bu ihaleye de katılım olmadığını buna karşın il özel idaresi adına kayıtlı 7 abonelikten 3 adetini sanayi tipi elektrik kullanımı vizesi alınarak daha uygun ve ucuz fiyattan elektrik alındığını, bir adetinin Özel idareye ait iş merkezinin kazan dairesi aboneliği olduğunu ve elektrik tüketim bedelinin kiracıdan tahsil edildiğini, geri kalan üç abonelikte ilgili elektrik dağıtım firmasıyla imzalanan sözleşme dâhilince elektrik kullanımı yapıldığı, tüm abonelerinin elektrik ihtiyacının ihale yoluyla veya serbest tüketicilere uygulanan indirimli tarife ile karşılanması için çalışma yürütüleceğini bildirilmiştir.

Sonuç olarak Söz konusu hususlarda mutakabat sağlanmakla birlikte, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 10: Yapım İşleri Kapsamında Mal Tedariki Yapılması Ve Alınan Malın Ambar Kayıtlarına İntikal Ettirilmemesi Nedeniyle Taşınır Kesin Hesabı İcmal Cetveli Sonuçlarının Kurum Bilanço/Mizan Rakamlarına Göre İlk Madde ve Malzeme Hesabı Açısından Farklılık Göstermesi

27.6.2016 tarihinde sözleşmesi imzalanan Seben Göleti-Andro-Park Kanalizasyon içme suyu, elektrik Tesisatı Çimtaş Döşeme İşleri kapsamında iş artışı yapılarak KDV hariç 74.100 TL bedelle Q63-10Atü (11.400 metre) boru satın alındığı, söz konusu malzemenin iş kapsamında montajı yapılmadığı, denetim ekibimizce yapılan inceleme üzerine 26.01.2017 tarihli ambar sayım tutanağı ile (sayım fazlası olarak) tespit ve tevsik edildiği üzere 114 adet Q63-10Atü borununun idarenin ambarında fiziken yer aldığı anlaşıldığı, bununla beraber söz konusu malzemenin resmi ambar kayıtlarında yer almadığı tespit edilmiştir.

Öte yandan 4734 sayılı Kanunun “İhale İlkeleri” başlıklı 5. Maddesi gereğince aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlandı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işlerinin birarada ihale edilmemesinin genel kurul olduğu muhakkaktır. Bununla beraber başlangıçta ihale kapsamında yer almamakla birlikte sonradan iş artışı kapsamında tedariki gerçekleştirilen malın herhalükarda İdarenin İlgili Ambarına kaydedilmesi gereklidir. Aksi halde Taşınır Kesin Hesabı İcmal Cetveli sonuçları, Kurum Bilanço/Mizan Rakamlarına göre 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı açısından farklılık gösterecektir.

Kamu idaresi cevabında; “Yapım işleri kapsamında mal tedariki yapılması halinde İl Özel İdaresi ilgili ambarına kayıt edilmesi sağlanacak ve taşınır kesin hesabı icmal cetveli sonuçlarının kurum bilanço/mizan rakamlarına göre 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı açısından farklılık göstermesinin önüne geçilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Söz konusu hususlarda mutakabat sağlanmakla birlikte, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 11: Tek Kaynaktan Yapılan Alımlarda Piyasa Fiyat Araştırması Yapılmaması

Doğrudan temin (22/a ve 22/b) kapsamındaki bazı alımlarında piyasa fiyat araştırması yapılmadığı tespit edilmiştir. Oysa piyasa fiyat araştırması yapılması sadece 22/d alımlarında değil, tüm doğrudan temin alımlarında zorunludur. Zira piyasa fiyat araştırması yapma zorunluluğu 22. Maddesi son fıkrası ile sadece 22/d alımları için değil tüm doğrudan temin alımları için öngörülmektedir. Bu çerçevede piyasada tek satıcı olması veya özel bir hakka sahip olunması durumunda da piyasa fiyat araştırması yapılmalı; tek satıcı veya özel bir hakka sahip satıcı diğer idarelere ürününü veya hizmetini kaçta satmış olduğu, ilgili idareye kaçta teklif ettiği, ayrıca satıcı firmanın genel bir fiyat listesinin olup olmadığı sorgulanmalı, teklif edilen fiyat genel liste fiyatıyla veya ilgili firmanın diğer satış faturalarıyla kıyaslanmalı ve sonuçlar Piyasa Fiyat Araştırması tutanağına dercedilerek satın alımın gerçekleştirilmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 22/a ve 22/b maddeleri kapsamında yapılan doğrudan temin alımlarında da 22/d kapsamında yapılan alımlarda olduğu gibi piyasa fiyat araştırması yapılması hususuna dikkat edilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Söz konusu hususlarda mutakabat sağlanmakla birlikte, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

8. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

BOLU İL ÖZEL İDARESİ 2016 YILI BİLANÇOSU

AKTİF	2014	2015	Cari Yıl 2016	PASİF	2014	2015	Cari Yıl 2016
	TL	TL	TL		TL	TL	TL
1 DÖNEM VARLIKLAR			38.711.440,54	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR			13.813.442,35
10 HAZİR DEĞERLER			36.148.392,91	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR			3.058.470,35
102 BANKA HESABI			30.148.392,91	300 BANKA KREDİLERİ HESABI			3.058.470,35
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)			0,00	32 FAALİYET BORÇLARI			313.740,85
12 FAALİYET ALACAKLARI			525.872,71	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI			313.740,85
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI			0,00	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR			7.479.051,79
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI			525.872,71	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI			1.288.000,54
128 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI			0,00	333 EMANETLER HESABI			0.100.082,25
14 DİĞER ALACAKLAR			38.982,25	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER			2.962.179,36
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI			38.082,25	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI			1.500.830,04
15 STOKLAR			1.510.940,58	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI			580.010,03
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI			1.510.940,58	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI			772.424,20
153 TİCARİ MALLAR HESABI			0,02	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI			0,00
16 ÖN ÖDEMELER			487.252,11	397 SAYIM FAZLALARI HESABI			0,00
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI			0,00	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR			1.882.069,09
161 PERSONEL AVANSLARI HESABI			0,00	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR			1.879.332,35
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI			487.252,11	400 BANKA KREDİLERİ HESABI			1.879.332,35
2 DURAN VARLIKLAR			74.710.777,71	43 DİĞER BORÇLAR			2.736,74
22 FAALİYET ALACAKLARI			481.745,98	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI			2.730,74
228 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI			481.745,98	5 ÖZ KAYNAKLAR			97.726.706,81
24 MALİ DURAN VARLIKLAR			1.385.165,73	50 NET DEĞER			-30.056.744,38
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI			015.405,73	500 NET DEĞER HESABI			-30.056.744,38
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI			740.700,00	51 DEĞER HAREKETLERİ			0,00
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR			72.863.866,00	511 MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLER HESABI			0,00
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI			8.003.207,50	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI			0,00
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI			21.704.800,58	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI			136.911.905,82
252 BİNALAR HESABI			11.020.113,44	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI			130.011.005,82
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI			11.488.819,00	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI			-47.502.012,88
254 TAŞITLAR HESABI			11.875.022,00	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)			-47.502.012,88
255 DEMİRBAŞLAR HESABI			2.104.357,83	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI			38.373.558,23
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI			5.520.525,53	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI			47.555.504,12
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR			0,00	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)			-9.182.005,89
200 HAKLAR HESABI			385.030,37	PASİF TOPLAMI			113.422.218,25
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)			-385.030,37				
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR			0,00				
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI			0,00				
AKTİF TOPLAMI			113.422.218,25				

BOLU İL ÖZEL İDARESİ FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kod.1	GİDERİN TÜRÜ	2014		2015		2016	
			TL	Kr	TL	Kr	TL	Kr
630	01	Personel Giderleri	26.580.146	33	29.533.492	59	33.405.007	45
630	02	Sos. Güv. Kurumlarına Devlet Primi Gid.	681.621	14	765.975	61	844.811	09
630	03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	21.775.360	12	14.528.083	16	11.303.645	85
630	05	Cari Transferler	5.707.655	24	21.779.596	83	5.898.672	52
630	07	Sermaye Transferleri	29.705.916	64	19.358.311	28	1.095.980	25
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	1.649.632	92	3.738.551	73	2.945.350	57
630	12	Gelirlerin Red ve İadesinden Kaynaklanan Gid	0	0	42.382	29	61.787	24
630	13	Amortisman Giderleri	0	0	0	0	385.039	37
630	14	İlk Madde ve Malzeme Gideri	10.830.364	27	11.376.196	15	11.518.552	34
630	25	Kamu İd. Bedelsiz Dev. Mali Olm Varlık. Kaynaklanan Gid.	0	0	0	0	40.474	00
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	0	0	158.833	90	13.216	00
630	99	Diğer Giderler	0	0	48	31	2.123.584	30
GİDERLER TOPLAMI (A)			96.930.964	64	101.281.471	85	69.636.120	98
Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kod.1	GELİRİN TÜRÜ	2014		2015		2016	
			TL	Kr	TL	Kr	TL	Kr
600	01	Vergi Gelirleri	758.255	69	548.809	08	681.432	78
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.494.062	45	3.812.351	23	3.845.083	06
600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gel.	75.883.064	12	72.999.906	63	62.041.544	57
600	05	Diğer Gelirler	32.325.868	39	37.403.868	39	41.441.471	19
600	11	Değer ve miktar değişimleri gelirleri	23.780	21	0	0	147	61
GELİRLER TOPLAMI (B)			112.485.030	86	114.764.291	68	108.009.679	21
FAALİYET SONUCU [A-B] (+ / -)			15.554.066	22	13.482.819	83	38.373.558	23

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>